

Kannanotto

AURA-kuntoutuksen lakkauttamisesitys

Hallituksen strategisen ohjelman liitteeseen kuusi on kirjattu julkisen talouden välittömät sopeutustoimet. Liitteessä esitetään Kelan järjestämän Aura-kuntoutuksen lakkauttamista.

Päätösesitys on ristiriidassa useiden hallituksen omien linjausten ja päämäärien kanssa: tietyt työmarkkinoihin liittyvät tavoitteet, uusiutumista, elinkeinoelämän kilpailukykyä ja yritystoiminnan edellytyksiä vahvistava päätöksenteko sekä sosiaali- ja terveydenhuollon painottaminen ennaltaehkäisyyn.

AURA-kuntoutus kohdistuu niille työssä oleville, joiden sairaus vaikuttaa työkykyyn ja työssä selviytymiseen. Tavoitteena on pidentää työuria, tukea kuntoutujan ammatillista kehitystä sekä edistää talouskasvua vahvistamalla työkykyä ja työn tuottavuutta. AURA-kuntoutus on etukäteen arvioitu varmuudella vaikuttavaksi.

Hallituksen esitys lakkauttaa AURA-kuntoutus on raju ja täysin odottamaton.

Esityksen muuttamista puoltavat seuraavat perustelut:

- o Vuosien kehittämistyö ja pilotoinnit sekä mukana valmistelussa olleet keskeiset työelämän kehittäjät ovat etukäteen varmistaneet tämän kuntoutusmuodon vaikuttavuuden. Näin laajamittaista ja perusteellista kehittämistyötä ei ole Kelan järjestämistä vastuulla oleviin työelämään liittyviin kuntoutuspalveluihin aiemmin tehty.
- o Kuntoutusmuoto tulee toteuttamaan ainoana Suomessa kuntoutujan, työnantajan, työterveyshuollon ja kuntoutuspalvelujen tuottajan yhdessä toteuttaman, vaikuttavan kuntoutusprosessin. AURA:ssa kuntoutuja ja työ nostetaan aidosti keskiöön.
- o Kuntoutuspalvelut ovat kustannustehokas tapa hoitaa terveyden ja toimintakyvyn ongelmia varhaisessa vaiheessa. Esitetty 21 milj. euron leikkaus sekä viime hallituskaudella Kelan harkinnanvaraiseen kuntoutukseen kohdistetut leikkaukset heikentävät selvästi edellytyksiä palauttaa vajaakuntoisten työ- ja toimintakykyä.
- o Useissa kuntoutuksen osaamiskeskuksissa on perustellusti resursoitu ja kouluttauduttu nimenomaan AURA-kuntoutuksen vaatimukset huomioiden. Esityksen toteuttaminen johtaisi mittaviin välittömiin irtisanomisiin kuntoutuksen osaamiskeskuksissa. Työttömäksi siirtyville henkilöille maksettava palkkasumma sivukuluneen on arvioimme mukaan 10–12 milj. €. Monet osaamiskeskuksukset ovat alueellaan merkittäviä työllistäjiä ja elinkeinonharjoittajia.

Yksityiset kuntoutuspalvelujen tuottajat ovat yhteiskuntavastuullisia toimijoita. Haluamme tuottaa vaikuttavia, kustannustehokkaita ja asiakaslähtöisiä kuntoutuspalveluja. Leikkausten kohdentaminen yhteen kuntoutusmuotoon ei ole perusteltua.

Varmistetaan supistuvien resurssien paras mahdollinen kohdentuminen. Leikkaukset tulee toteuttaa huolellisesti valmistellen Kelan ja edelleen STM:n asiantuntemuksella siten, että ne kohdistuvat perustellusti useampiin kuntoutusmuotoihin. Tehdään tarvittavat kuntoutusjärjestelmää koskevat päätökset suunnitellusti kuntoutusjärjestelmän kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Lisätietoja: Elinkeinopoliittinen asiantuntija Jarno Talvitie 050 569 5755
Hallituksen puheenjohtaja Mika Pekkonen 020 751 6778
Lääketieteen tohtori, eMBA
Liikuntalääketieteen erikoislääkäri
Kuntoutuksen erityispätevyys